

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>**Atbildētāji (kriminālprocesā)**

Atbildētāji (kriminālprocesā)

Grieķija

Šajās uzziņu lapās paskaiderots, kas notiek, ja personu tur aizdomās vai apsūdz par noziedzīgu nodarījumu, kuru izskata tiesa.

Pārskats par kriminālprocesa izmaksām

Pirmstiesas procedūra / kriminālprocesa sākšana

Šī procesa posms sākas ar prokurora informēšanu par iespējamu noziedzīgu nodarījumu. Prokurors ierosina kriminālprocesu un šā posma beigās pieņem lēmumu — vai nu par to, ka apsūdzētajam jāstājas tiesas priekšā, vai par apsūdzības atsaukšanu.

Šā posma mērķis ir pēc iespējas noskaidrot lietu, lai noteiktu, vai pastāv pietiekami pierādījumi, kas liecina, ka atbildētājs ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu un lieta jānodod kompetentajai tiesai.

Tiesas sēde

Šajā posmā lietu izskata tiesa, kas pieņem un pasludina spriedumu.

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Tie ir tiesiskie līdzekļi, ko persona var izmantot, lai apstrīdētu krimināltiesas nolēmumu.

Šie līdzekļi ir:

pārsūdzība, kurās mērķis ir apstrīdētā nolēmuma grozīšana vai atcelšana, pamatojoties uz faktiskiem vai tiesiskiem apstākļiem; kriminālīetas jauna iztiesāšana un apstrīdētā sprieduma daļēja vai pilnīga atcelšana tiesisku apstākļu dēļ.

Plašāka informācija par visiem procesa posmiem un par jūsu tiesībām ir atrodama tālāk norādītajās uzziņu lapās. Šī informācija neaizstāj juridisku palīdzību un ir paredzēta tikai kā vispārīgi norādījumi.

Ja esat noziedzīgā nodarījumā cietušais, pilnīgu informāciju par savām tiesībām atradīsiet [šeit](#).

Eiropas Komisijas loma

Eiropas Komisija nav saistīta ar kriminālprocesu gaitu dalībvalstīs un nevar jums sniegt palīdzību, ja vēlaties iesniegt sūdzību. Šajās uzziņu lapās ir atrodama informācija par to, kā un pie kā vērsties sūdzību gadījumā.

Lai atrastu vajadzīgo informāciju, klikšķiniet uz norādītajām saitēm

[Manas tiesības izmeklēšanas laikā](#)

[Manas tiesības tiesas procesa laikā](#)

[Manas tiesības pēc tiesas procesa](#)

Lapa atjaunināta: 29/02/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šīs dokumenti, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skaitīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

1 - Manas tiesības izmeklēšanas laikā

A. Vai izmeklēšanu ietekmē tas, ka esmu ārvalstnieks?

Nē. Grieķijā ikviens cilvēka dzīvība, gods un brīvība ir pilnībā aizsargāta bez diskriminācijas valstspiederības, rases, valodas un reliģiskās vai politiskās pārliecības dēļ.

B. Kādi ir izmeklēšanas posmi?

i) Pierādījumu vākšanas posms / izmeklētāju pilnvaras

Sākotnējās izmeklēšanas mērķis ir savākt pierādījumus, kas vajadzīgi, lai izlemtu, vai būtu jāuzsāk kriminālprocess.

ii) Aizturēšana policijā

Personas, kas aizturētas par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu vai ar orderi, ir jānodod kompetentajam izmeklēšanas tiesnesim ne vēlāk kā 24 stundas pēc aizturēšanas. Ja aizturēšana notikusi ārpus izmeklēšanas tiesneša mītnesvietas, persona jānodod tiesai tikai tās pārsūtīšanai nepieciešamajā termiņā.

Izmeklēšanas tiesnesim triju dienu laikā pēc aizturētās personas nodošanas tiesai šī persona ir vai nu jāatbrīvo, vai ir jāizdod apcietinājuma orderis. Pēc tiesai nodotās personas pieprasījuma šo termiņu var pagarināt par divām dienām.

iii) Nopratināšana

Pirmstiesas izmeklēšanas mērķis ir iegūt pierādījumus, kas vajadzīgi, lai konstatētu, ka ir izdarīts noziedzīgs nodarījums, un izlemtu, vai persona par to būtu jātiesā.

iv) Pirmstiesas apcietinājums

Pagaidu apcietinājums ir atlauts tikai apsūdzības par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu gadījumā un ja apsūdzētais ir bez zināmas dzīvesvieta valstī, vai ja apsūdzētais gatavojies bēgt vai iepriekš bijis bēglis vai slēpies no tiesas, vai ir atzīts par vainīgu par izvairīšanos no aizturēšanas vai dzīvesvietas ierobežojumu neievērošanā un, ņemot vērā šādus apstākļus, ir skaidri nodomājis bēgt, vai, pamatojoties uz iepriekšējiem galīgiem apsūdzēto notiesājošiem spriedumiem par līdzīgiem noziedzīgiem nodarījumiem, tiek pamatoti uzskatīts, ka atbrīvošanas gadījumā ir Joti iespējams, ka apsūdzētais izdarīts vēl citus noziedzīgus nodarījumus. Ja noziedzīgais nodarījums, kura izdarīšanā persona tiek apsūdzēta, saskaņā ar likumu ir sodāms ar mūža ieslodzījumu vai brīvības atņemšanu uz laiku līdz 15 gadiem vai ja noziedzīgais nodarījums izdarīts atkārtoti vai noziedzīgas organizācijas vai teroristu organizācijas ietvaros, vai ja ir liels cietušo skaits, var arī izdot rīkojumu par pagaidu aizturēšanu, ja, ņemot vērā nodarījuma raksturu, tiek pamatoti uzskatīts, ka attiecīgā persona atbrīvošanas gadījumā varētu izdarīt vēl citus noziedzīgus nodarījumus. Ar likumpārkāpuma nopietnību vien nepietiek, lai izdotu rīkojumu par pagaidu apcietināšanu.

C. Kādas ir manas tiesības izmeklēšanas laikā?

i) Kādas tiesības man ir attiecībā uz mutisku un rakstisko tulkojumu?

Aizdomās turētajiem vai apsūdzētajiem, kuri pietiekami labi nerunā grieķu valodā vai nesaprot to, ir tiesības uz visu būtisko procesuālo dokumentu mutisku un rakstisku tulkojumu.

ii) Kādas ir manas tiesības saņemt informāciju un piekļūt lietas materiāliem?

Tiklīdz apsūdzētais ir uzaicināts ierasties tiesā, lai aizstāvētos, izmeklēšanas tiesnesim ir apsūdzētais jāinformē par apsūdzības saturu un izmeklēšanas dokumentiem. Apsūdzētais vai viņa aizstāvis drīkst arī iepazīties ar apsūdzības rakstu un izmeklēšanas dokumentiem. Apsūdzētajam pēc rakstiska lūguma un uz viņa rēķina var izsniegt apsūdzības raksta un izmeklēšanas dokumentu kopijas.

iii) Kādas ir manas tiesības uz advokāta paīdzību un tiesības uz to, lai trešā persona tiktu informēta par manu situāciju?

Apsūdzētajam ir tiesības uz aizstāvības advokātu un tikt pārstāvētam pat nopratināšanā ar lieciniekim vai citām apsūdzētajām personām. Apsūdzētajam nekādā gadījumā nevar aizliegt sazināties ar aizstāvi. Šāda saziņa ir pilnībā konfidenciāla.

iv) Kādas ir manas tiesības uz juridisko paīdzību?

Aizdomās turētajam vai apsūdzētajam ir tiesības uz bezmaksas juridisko paīdzību, t. sk. juridiskām konsultācijām un juridisko paīdzību, kā arī pārstāvību tiesā saskaņā ar attiecīgajām tiesību normām.

v) Kas ir jāzina par:

a) nevainīguma prezumpciju

Aizdomās turētos un apsūdzētos uzskata par nevainīgiem, kamēr nav pierādīta vaina saskaņā ar likumu.

b) tiesībām klusēt un neliecināt pret sevi

Aizdomās turētajiem vai apsūdzētajiem ir tiesības klusēt un neliecināt pret sevi. Šo tiesību īstenošanu nevar izmantot, lai kaitētu aizdomās turētajiem vai apsūdzētajiem.

c) pierādīšanas pienākumu

Apsūdzētajiem nav pienākuma sniegt pierādījumus par faktiem, ko viņi izmanto savai aizstāvībai. Tiesnešiem un prokuroriem ir pienākums rūpīgi pārbaudīt visus apsūdzēto minētos faktus vai pierādījumus, ja tas ir lietderīgi, lai atklātu patiesību. Jebkādas šaubas par vainu ir par labu aizdomās turētajiem vai apsūdzētajiem.

vi) Kādi ir īpašie aizsardzības pasākumi bērniem?

Nepilingadīgajiem, kas cietuši no konkrētiem noziedzīgiem nodarījumiem pret viņu personisko vai seksuālo brīvību, ir tiesības būt klāt visās izmeklēšanas darbībās un piekļūt visiem lietas materiāliem, pat ja viņi neierodas tiesā, lai pamatotu apsūdzību.

vii) Kādi ir īpašie aizsardzības pasākumi neaizsargātiem aizdomās turētajiem?

Neaizsargātas personas informē par viņu tiesībām, pienācīgi īemot vērā viņu īpašās vajadzības. Šādas personas vienmēr informē par sekām, ko radīs atteikšanās izmantot šīs tiesības.

D. Kādi ir juridiskie termiņi izmeklēšanas laikā?

No 1. oktobra līdz 31. martam "nakts" ir no plkst. 20.00 līdz plkst. 6.00, bet no 1. aprīļa līdz 30. septembrim — no plkst. 21.00 līdz plkst. 5.00.

E. Kādi ir pirmstiesas sagatavošanās pasākumi, tostarp alternatīvas pirmstiesas aizturēšanai un iespējas pārcelt personu uz mītnes valsti (Eiropas uzraudzības rīkojums)?

Var piemērot mājas arestu ar elektronisko novērošanu. Tas ietver aizliegumu apsūdzētajam atstāt konkretu ēku vai ēku kompleksu, kas norādīts izmeklēšanas tiesneša rīkojumā un par kuru ir pierādīts, ka tā ir viņa uzturēšanās vieta vai dzīvesvieta.

Lapa atjaunināta: 25/06/2018

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokumenti, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsaucies. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

2 - Manas tiesības tiesas procesa laikā

A. Kur notiks tiesas process?

Tiesas process notiks tās tiesas telpās, kurai ir teritoriālā jurisdikcija. Nopietna sabiedriskās kārtības apdraudējuma gadījumā tiesas procesa norises vietu var mainīt.

B. Vai apsūdzību var grozīt? Ja jā, kādas ir manas tiesības uz informāciju šajā sakarā?

Apsūdzību grozīt nevar. Apsūdzētais vai viņa aizstāvis drīkst iepazīties ar apsūdzības rakstu un izmeklēšanas dokumentiem.

C. Kādas ir manas tiesības, ierodoties tiesā?

i) Vai man ir jāierodas tiesā? Ar kādiem nosacījumiem varu nebūt klāt tiesas procesā?

Apsūdzētajam uz tiesas sēdi jāierodas personīgi, un var arī iecelt advokātu, kas apsūdzēto aizstāvē gan pārkāpumu, gan sevišķi smagu noziegumu procesos.

ii) Kādas ir manas tiesības uz tulku un dokumentu tulkojumiem?

Jebkurā kriminālprocesa posmā, kad jānopratina aizdomās turētais, apsūdzētais vai liecinieks, kurš pietiekami labi nerunā grieķu valodā vai nesaprot to, nekavējoties tiek nodrošināts mutiskais tulkojums. Vajadzības gadījumā visos kriminālprocesa posmos ir pieejams mutiskais tulkojums sazinātī starp apsūdzēto un viņa aizstāvi.

iii) Vai man ir tiesības uz advokātu?

Sevišķi smagu noziegumu gadījumā tiesas priekšsēdētājam ir jāieceļ aizstāvības apsūdzētajiem, kuriem tāda nav. Tas pats ir jādara nepilingadīgu personu lietu tiesnesim gadījumos, kad nepilingadīga persona tiek apsūdzēta par darbību, kas būtu sevišķi smags noziegums, ja persona būtu pilngadīga. Apsūdzētais nevar atteikties no aizstāvības, ko iecēlis tiesas priekšsēdētājs. Tomēr gadījumos, kad ir iecelts vairāk nekā viens aizstāvības, apsūdzētais var iesniegt tiesai pamatotu pieprasījumu atsaukt tikai viena aizstāvība iecelšanu, un pēc tam apsūdzēto turpinās aizstāvēt pārējie aizstāvībi.

iv) Kādas citas procesuālās tiesības man būtu jāzina? (piem., aizdomās turēto ierašanās tiesā)

Gadījumos, kad klāt neesošs liecinieks nevar ierasties tiesā, viņa ar zvērestu apliecināto liecību, kas sniegta pirmstiesas posmā, nolasa tiesā tikai ar apsūdzētā vai viņu pārstāvošā aizstāvība skaidri piekrišanu, izmantojot paziņojumu iekļaušanai protokolā.

D. Iespējamie sodi

Brīvības atņemšanai ir pagaidu raksturs. Izņēmuma gadījumos, ja tas ir skaidri paredzēts tiesību aktos, tā ir mūžu. Pagaidu brīvības atņemšanas sods nepārsniedz piecpadsmit gadus un nav mazāks par pieciem gadiem. Brīvības atņemšanas sods nepārsniedz piecus gadus un nav mazāks par desmit dienām. Sabiedriskā darba sods nedrīkst pārsniegt 720 stundas vai būt mazāks par 100 stundām, ja vien nav noteikts citādi. Finansiālās sankcijas nedrīkst būt lielākas par: a) 90 dienu vienībām, ja sods ir vienīgais galvenais sods vai ir piespriests alternatīvi sabiedriskā darba sodam; b) 180 dienu vienībām, ja sods piespriests alternatīvi brīvības atņemšanas sodam; un c) 360 dienu vienībām, ja sods piespriests apvienojumā ar brīvības atņemšanas sodu. Ja vien īpašos noteikumos nav paredzēts citādi, katras dienas vienības summa nevar būt mazāka par 1 EUR vai lielāka par 100 EUR.

Lapa atjaunināta: 25/06/2018

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šīs

dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

3 - Manas tiesības pēc tiesas procesa

A. Vai man ir tiesības pārsūdzēt tiesas lēmumu?

Jā, ja tiesa viena tiesneša sastāvā, kas izskata likumpārkāpumus, ir piespriedusi brīvības atņemšanas sodu uz laiku, kas pārsniedz divus mēnešus, vai tiesa triju locekļu sastāvā — uz laiku, kas pārsniedz četrus mēnešus, vai jauktā zvērināto tiesa — uz vismaz diviem gadiem, vai ja nepilngadīgo tiesa viena vai triju locekļu sastāvā ir piespriedusi ievietošanu īpašā nepilngadīgo aizturēšanas iestādē vai labošanas darbus, vai terapeitiskus pasākumus.

B. Kādi citi tiesiskās aizsardzības līdzekļi ir pieejami?

Tiesvedības atcelšanu var pieprasīt 15 dienu laikā, ja apsūdzētais, kas notiesāts ar galīgo spriedumu, ne ar kādiem līdzekļiem *force majeure* apstākļu vai citu neatgriezenisku iemeslu dēļ nav varējis savlaicīgi paziņot tiesai par nepārvaramu šķērslī viņa klātbūtnei tiesas sēdē un lūgt tiesas sēdi atlikt. Var arī lūgt atcelt nolēmumu, ja notiesāšanas brīdī nav bijusi zināma apsūdzētās personas dzīvesvieta, taču tā bijusi zināma pavēstes izsniegšanas brīdī.

C. Kādas ir sekas notiesāšanas gadījumā?

i) Sodu reģistrs

Visus galīgos notiesājošos spriedumus ieraksta sodāmības reģistrā. Tiesas eksemplārā ir ierakstīti visi sodi, savukārt kopijā, kura ir pieejama vispārējai lietošanai, pēc 3 gadiem vairs netiek reģistrēti cietumsodi līdz 6 mēnešiem, sodi līdz 5 gadiem netiek reģistrēti pēc 8 gadiem un sodi, kas pārsniedz 5 gadus, netiek reģistrēti pēc 20 gadiem. Kad persona sasniedz 80 gadu vecumu vai 5 gadus pēc apturēšanas perioda beigām, ierakstu iznīcina.

ii) Soda izpilde, ieslodzīto nodošana, probācija un alternatīvi sodi

Ja personai tiek piespriests brīvības atņemšanas sods uz laiku, kas mazāks par trim gadiem, tiesa izdod rīkojumu par soda izpildi nosacīti uz 1–3 gadiem, ja vien tā īpaši pamatotu iemeslu dēļ neuzskata, ka brīvības atņemšanas sods ir absolūti nepieciešams, lai notiesāto atturētu no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Grieķija var atzīt un izpildīt citā Eiropas Savienības dalībvalstī pieņemtus spriedumus, ar kuriem piespriests brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, un tā var lūgt atzīt un izpildīt attiecīgu valsts tiesas spriedumu, ko Grieķija adresējusi citai Eiropas Savienības dalībvalstij. Notiesātajai personai jāatrodas izdevējā valstī vai izpildes valstī. Ir jāpārbauda abpusēja sodāmība, izņemot dažus smagus noziegumus, par kuriem izdevējā valstī ir paredzēts brīvības atņemšanas sods, kas nepārsniedz 3 gadus.

Lapa atjaunināta: 25/06/2018

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šīs dokumenti, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.